

komme over til bedre og fastere Former, fordi det, der hidtil har bestaaet, ikke er i Stand til at afhjælpe den Nød, der findes.

Af de før omtalte Oplysninger fra Købstæderne fremgaar det, at der endnu er omtrent 50 Købstæder, hvor denne Godgørenhed med Hensyn til Skolebespisning ganske mangler til Trods for, at der i saa godt som dem alle er Børn, der hel- eller halvsulte. Men desuden mangle disse Bespisningsforanstaltninger ganske i det store Antal af Landkommuner til Trods for, at der fra Skolernes Side er opgivet, at der ogsaa der findes Skolebørn, der hel- eller halvsulte. Endvidere viser den Godgørenhed, der nu øves i de 20 Byer, hvor man har Skolebespisning, sig ikke at kunne slaa til i den Udstrækning, som er nødvendig for, at de Børn, som trænge, kunne faa varm Mad. Af de Oplysninger, jeg har, fremgaar det, at Bespisningen sjælden udstrækkes ud over to Maaneder eller en halv Snes Uger og i denne Tid i Regelen kun finder Sted hveranden Dag, nogle Steder endda kun to Dage om Ugen eller lignende. Fremdeles viser det sig, at de Midler, der komme ind, ikke slaa til saaledes, at alle de Børn, der trænge til varm Mad, kunne blive bespiste. København anvendte sidste Aar 38,890 Kr. 11 Øre til Bespisning af Skolebørn, og for disse Penge bespistes 9,146 Børn tre Dage ugentlig i godt to Maaneder. Men i 1899 oplystes det her i Rigsdagen, at der paa dette Tidspunkt var over 10,000 Børn i København, som ikke fik Middagsmad eller kun utilstrækkelig Middagsmad, og dette Tal er desværre, navnlig for Københavns Vedkommende, sikkert væsentlig forøget i de Aar, der ere forløbne siden da. Altsaa, selv meget store Bestræbelser, meget store Omkostninger, stort Kommunitilskud, Legatmidler og betydelig frivillig Indsamling i en By som København ere ikke nok til at afhjælpe Trangen til Mad blot tilnærmelsesvis. Og Godgørenheden faar jo flere og flere Felter at brede sig over, flere og flere Opgaver. Det var derfor ret rimeligt, om Stat og Kommune i Forening sagde: Nu skulle I Godtfolk have mange Tak, fordi I have søgt at hjælpe paa dette Omraade gennem de mange Aar, men der er saa mange andre Steder, hvor eders Hjælp paakaldes. Lad os nu overtage den Opgave, der angaar Børnene. For I have dog ikke, til Trods for al god Villie, formaet at magte den Opgave, som den bør magtes. Lad os nu overtage den, og gaa

I saa andre Steder hen med de Penge, I hidtil have givet Skolebørnene. Der er f. Eks. de Børn, som ere *under* Skolealderen. Ogsaa de tiltrænge i en Mængde Tilfælde Mad, og overfor dem kunne vi ikke i samme Grad yde vor Medvirkning, som vi ere i Stand til det overfor Skolebørnene. Hvis vi fra Rigsdagens og den høje Regerings Side talte saaledes til Folket, vilde det blive forstaaet som et Udslag af stor Humanitet og virkeligt Frie-sind, det vilde blive forstaaet som en for-tjenstfuld Gerning, at Staten og Kommunen i Forening sørgede for, at dette Land blev fri for de mange tusinde Skolebørn, som mangle Mad.

Der er endelig et Moment, som jeg ikke har nævnt, der er blevet nævnt ved tidligere Forhandlinger, nemlig det, at foruden den gode Gerning, det er at yde denne Mad, vil Fattigbyrden ganske sikkert i nogen Grad blive lettet for Kommunerne. Den Udgift, Kommunerne ville faa her, vil ikke i hele sin Udstrækning blive en Byrde, thi det er sikkert, at navnlig en hel Del Enker og enligstillede Kvinder udelukkende af Hensyn til deres Børn ere nødte til at ty til Fattigvæsenet paa visse Tider af Aaret, og det kunde de blive fritagne for, naar det offentlige frivilligt paatog sig Forsørgelsen af Børnene med Middagsmad. Denne Side af Sagen understregedes i Samlingen 1898—99 meget stærkt af det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme), og jeg venter ogsaa denne Gang, at det ærede Medlem for Esbjerg vil yde sin værdifulde Bistand til denne Lovs Fremme. Jeg har med stor Interesse læst det ærede Medlems Tale, da Sagen den Gang behandledes, har set, med hvilken Varme og Interesse han omfattede denne Sag og anbefalede at fremme Børnernes Bespisning paa Grundlag af Socialdemokraternes Forslag.

Det ærede Medlem udtalte saaledes, at Forslaget, som det forelaa, dannede et særdeles godt Grundlag for videre Arbejde, og det ærede Medlem udtalte ifølge Rigsdagstidenden Sp. 1375, hvad jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil citere: „Det, at Børnene sulte og derved ere ude af Stand til at modtage Undervisning og derved opnaa det tilbørlige Udbytte af de store Ofre, Staten og Kommunerne bringe for at udvikle Skolen, det forekommer mig tilstrækkeligt at motivere Nødvendigheden af, at vi gøre, hvad vi kunne, for at hjælpe herpaa.“ Og det ærede Medlem udtalte videre i samme